

Brannsikkerhet i asylmottak

Innledning

Finans Norge ønsker å bidra til synliggjøring av hvilke krav myndighetene, UDI og forsikring stiller til tilbyder/eier av bygning som skal benyttes til innkvartering av personer som søker beskyttelse samt anbefalte risikoreduserende tiltak for å ivareta brannsikkerheten.

Definisjoner

Innledningsvis gis det en oversikt over enkelte definisjoner avklart med UDI. Til orientering er det ikke noen faste grenser på antallet som kan innkvarteres på hvert mottak. Det avhenger av bygningsmassens (og omgivelsenes) beskaffenhet. Et gjennomsnittlig sentralisert mottak ligger fortsatt rundt 150 plasser og et mottak for enslige mindreårige (EMA) ligger rundt 40 plasser.

Definisjonen på et asylmottak

Et asylmottak er et innkvarteringstilbud til personer som søker beskyttelse (asyl) i Norge i påvente av at søknaden om opphold blir behandlet. Personer som får innvilget søknaden, kan bo i asylmottak inntil de blir bosatt i en kommune.

Sentraliserte mottak er store bygg hvor innkvartering og alle tjenester som mottaket skal levere finnes på ett sted (i ett eller flere bygg på et lite område).

Desentraliserte mottak er innkvartering i hybler/leiligheter/hus i ordinære boligområder og med en sentral adresse for administrasjon (kontorer for personalet) og rom for eksempelvis gjennomføring av informasjonsprogram for beboerne.

Definisjonen på et transittmottak

Et transittmottak (med underkategoriene "ankomsttransitt" og "avlastningstransitt") er et asylmottak som tilbyr innkvartering i en begrenset tid til asylsøkere ved ankomst til Norge.

Definisjonen på EMA

EMA er en forkortelse for **Enslig Mindreårig Asylsøker**. Det er personer under 18 år som kommer til Norge alene og uten omsorgspersoner. Personer under 15 år har barnevernet ansvar for og de innkvarteres i omsorgssentre. Disse inngår ikke i definisjonen av "asylmottak". Driften er regulert av lov om barnevernstjenester kapittel 5A.

Definisjonen på akuttinnkvartering

UDI benytter ikke akuttmottak, for å unngå en assosiasjon til asylmottak. UDI kaller det "akuttinnkvartering" i en situasjon hvor ankomstene av asylsøkere er så høye at det ikke er

mulig å etablere asylmottak raskt nok. Akuttinnkvartering er kjøp av kost og losji på hoteller, pensjonater, campingplasser og lignende for å sikre at nyankomne asylsøkere ikke må sove ute. UDI ser på dette som kjøp av overnattingsplasser og ikke drift av asylmottak.

Forsikring sin vurdering

Normalt for forsikringsselskapene er at asylmottak, akuttinnkvartering/akuttmottak vurderes likt. For forsikringsselskapene anbefales det å skille mellom **sentraliserte og desentraliserte mottak**. Det anses at det er større risiko i objekter som benyttes for akuttinnkvartering enn i permanente mottak.

Branntekniske krav

Myndighetskrav og UDI-krav

Den enkelte kommune er vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven og teknisk forskrift til denne. UDI krever at de nødvendige tillatelser skal foreligge på tidspunktet for tildeling av kontrakt.

Skillet på særskilte UDI-krav til brannsikkerhet gjøres for sentraliserte mottak med flere enn 20 personer hvor det i kontrakten fremkommer krav til sløkkeanlegg, brannalarmanlegg, komfyrvakt, brannhemmende madrastrekk og brannteppe.

I alle andre bygg som har mottaksvirksomhet er det myndighetskravene som gjelder:

- [DiBKs byggeteknisk forskrift \(TEK10\) med veiledning](#)
- [DSB sin forebyggendeforskrift med veiledning](#)
- [Midlertidig forskrift om unntak fra byggesaksbehandling for asylmottak](#)

Normalt vil etablering av asylmottak føre til bruksendring for bygget, som vil kreve at bygget tilfredsstiller TEK10 og at tilhørende risikoklasse blir 6. I desentraliserte mottak vil det normalt være risikoklasse 4, men for EMA-mottak kan det være riktigere med risikoklasse 6. Risikoklasse og øvrige tekniske krav avklares normalt med rådgivende brannteknisk firma.

Forsikringskrav

Selskapene står fritt til å stille de sikringskravene som ansees nødvendig for å gjøre risikoen akseptabel for desentraliserte og sentraliserte mottak.

Videre i notatet tas det utgangspunkt i branntiltak for sentraliserte mottak, som gjelder både asylmottak (permanente mottak) og akuttinnkvartering.

Eier av bygg som kontakter forsikringselskapene for å tegne forsikring må påregne å dokumentere følgende for å få en vurdering:

- Informasjon om hva forsikringsobjektet skal benyttes til
- Brukstillatelse utstedt av kommunen
- Kontrakten med UDI
- Beskrivelse av bygget, byggemåte og tekniske installasjoner
- Branndokumentasjon, herunder rutiner for brann- og personsikkerhet samt vakthold
- Relevante tilsynsrapporter utstedt av offentlig myndighet (brannvesenet, DLE mv.)
- Risikoanalyse iht. Internkontrollforskriften (3. part)

Risikoreduserende tiltak i sentraliserte mottak som må påregnes

Tiltak som skal iverksettes som følge av risikoanalyse og offentlige krav.

Forsikringselskapene kan enkeltvis gjøre helhetlig risikovurdering og stille spesifikke krav som må iverksettes.

Brannalarmanlegg

Automatisk heldekkende brannalarmanlegg i henhold til [NS 3960](#) med direktevarsling til 110-sentral, FG-kontrollert med rapport av nyere dato (6 måneder).

Slokkesystem

Automatisk heldekkende slokkesystem:

- [Sprinkler etter NS-EN 12845 og/eller INSTA 900](#)
- [Vanntåke iht. FG-veiledning for vanntåke](#)

FG-kontrollert med rapport av nyere dato (6 måneder).

Elkontroll

Utførelse av næringskontroll med termografering. Kontroll anbefales utført på et tidspunkt med høy belastning på elanlegget. Kontrollrapport av nyere data iht. [FGs retningslinjer](#) som er NEK 405-3: Næringskontroll med termografering, samt utført avvikslukking registrert i [FG-kontroll](#).

Brannvesenet

Slokkevann med tilfredsstillende mengde og trykk til bruk for brannvesen.

Uttrykningstid er en viktig parameter. Normalt skal ikke uttrykningstiden for bygg i risikoklasse 6 overstige 10 minutter i henhold til [DSB sin dimensjoneringsforskrift](#).

Sikkerhetsutstyr

Manuelt slokkeutstyr skal oppfylle myndighetskravet.

Brannteppe i alle rom med kokemulighet, som beskrevet av UDI.

Komfyrvakt bør være en [FG-godkjent komfyrvakt](#).
Frityr, om aktuelt, har [FG anbefalte krav](#).

Avfallsbeholdere utvendig

Avfallsbeholdere, sikker plassering og bruk, utføres i tråd med anbefalt [sikkerhetsforskrift](#).

Påsatt brann

Å sikre seg mot påsatt brann er krevende, men det er tiltak som kan virke preventivt som døgkontinuerlig vakthold av kvalifisert personell, også med tanke på opptøyer, flombelysning og utvendig deteksjon.

Vakthold

Innleid vaktsekskap som ivaretar sikkerheten, både for person- og materiellsikkerhet. Vakthold som kompenserende tiltak for manglende tekniske tiltak er aktuelt tiltak. Vakthold kan være hensiktsmessig å igangsette allerede fra det tidspunkt det er vedtatt at det skal bli mottak. Det kan være nødvendig å benytte vakthold i hele driftsperioden.

Brannvernopplæring

Det er nødvendig med brannvernopplæring, som også krevet i FOBTOT, for ansatte og beboere. Det forventes at minst [NBFs materiell](#) benyttes.

Sammenstilling av krav til sentraliserte mottak

Krav	Myndighetskrav	UDI	Normalt krav satt av forsikring
Brannalarmanlegg	X	X	Følge FG-krav og retningslinjer
Slokkeanlegg	Avhengig av om det er søkt bruksendring som utløser krav iht. TEK10	X	Følge FG-krav og retningslinjer
Elkontroll			Følge FG-krav og retningslinjer
Slokkevann og uttrykningstid	X		Må inngå i risikovurderingen
Manuelt slokkeutstyr	X		
Brannteppe		X	
Komfyrvakt			Følge FG-krav og retningslinjer
Frityr			Følge FG-krav og retningslinjer
Avfallsbeholdere utvendig			Følge FG-krav og retningslinjer
Påsatt brann			Vurdere tiltak
Brannvernopplæring	X		NBFs opplæringsmateriell
Vakthold			Vurdere tiltak